

Konkurentsiamet

**Võrgutasude koostõlastamise- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks
vajalike andmete esitamise juhend väikestele elektrivõrguettevõtetele
(aastane konsolideeritud müügiimaht alla 100 GWh)**

Tallinn 2019

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	3
2. MÕISTED	3
3. KÜSIMUSTIK.....	4
4. KÜSIMUSTIKU TÄITMISE JA ESITAMISE KORD	5

1. SISSEJUHATUS

Elektrituruseaduse (ELTS) § 73 lõike 3 kohaselt on võrguettevõtjal õigus esitada Konkurentsiametile kooskõlastamise taotlusi erinevate võrgutasude osas nii koos kui eraldi ning Konkurentsiamet on kohustatud tegema nende taotluste osas otsuse vastavuses ELTS-iga.

Haldusemenetluse seaduse (HMS) § 5 lõikest 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Seetõttu on Konkurentsiamet koostanud võrgutasude taotlemise vormi (Küsimustiku) Exceli tabelite kujul: „Küsimustik väikestele elektrivõrguettevõtjatele (müügikogus alla 100 GWh)“¹. Küsimustik on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest, ELTS-ist ning täidetult sisaldavad andmeid, mis võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud võrgutasude aluseks võetud hinnakomponendid sisaldaks üksnes põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Käesolev võrgutasude kooskõlastamise- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise juhend on materjaliks elektrivõrguettevõtjale, kelle aastane konsolideeritud müügiimaht on alla 100 GWh.

2. MÕISTED

Ex-ante regulatsioon – enne hinna kehtima hakkamist Konkurentsiameti poolt kooskõlastatavad elektrienergia võrgu- ja/või lisateenuste tasud.

Ex-post regulatsioon – pärast hinna kehtima hakkamist Konkurentsiameti poolt kontrollitavad tasud (nt liitumistasud).

Mittepõhitegevus – tegevusalad, mille üle Konkurentsiamet ei rakenda ex-ante ega ex-post regulatsiooni, vaid kontrollib, et ei toimuks kulude ristsubsideerimist reguleeritud tegevuse suhtes.

Regulatsiooniperiood – 12-kuuline periood, mille prognoositud müügi kogus, kulud ning põhjendatud tulukus on võrgutasude arvutamise aluseks.

Võrguettevõtja – elektriettevõtja, kes osutab võrguteenust võrgu kaudu.

Võrguteenus – liitumispunktis võrguühenduse kasutamise võimaldamine, võrguettevõtja võrgus elektrienergia liitumispunktini või alates liitumispunktist edastamine ning eelnimetatud võrguteenustega otseselt seotud lisateenuste osutamine.

Võrk – elektripaigaldis või selle osa, mis on ette nähtud elektrienergia edastamiseks tarbija või tootja liitumispunktini.

¹ Avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel www.konkurentsiamet.ee

3. KÜSIMUSTIK

Täidetult peab Küsimustik sisaldama andmeid, mille alusel on ametil võimalik läbi viia võrgutasude kooskõlastamise- või järelevalvemenetlust, et kontrollida taotletavate või varasemalt kooskõlastatud võrgutasude kulupõhisust tulenevalt ELTS § 71 lõikest 5. Küsimustik väikestele elektrivõrguettevõtetele koosneb alljärgnevatest tabelitest:

a) Hinna kalkulatsioon;

Lisaks arvandmetele tuleb võrguettevõtjal esitada:

- *selgitused ja põhjendused võrgutasude pakettide lõikes võrguteenuse müügikoguste muutuse põhjuste kohta;*
- *selgitused ja põhjendused võrgukao muutuse põhjuste osas juhul, kui see planeeritakse erinevaks võrreldes ajalooliste andmetega;*
- *dokumendid, mis tõendavad võrgukadude katteks elektrienergia ostmiseks parima elektrienergia hinnaga sisseostupakkumise valikut (tõendavaks dokumentatsiooniks on näiteks erinevad hinnapakkumised) juhul, kui võrguettevõtja ei osta nimetatud otstarbeks elektrienergiat elektribörsilt Nord Pool.*

b) Ost;

Lisaks arvandmetele tuleb võrguettevõtjal esitada teiselt võrguettevõtjalt võrguteenuse ostmise eest esitatud arved hinnataotluse esitamise kuule eelnenud viimase 12 kuu kohta.

Näiteks ettevõtja soovib esitada taotluse võrgutasude kooskõlastamiseks juunis 2019. Sellisel juhul tuleb esitada võrguteenuse ostuarved perioodi juuni 2018 kuni mai 2019 kohta.

c) Müük;

d) Investeeringud;

Lisaks arvandmetele tuleb võrguettevõtjal esitada selgitused ja põhjendused investeeringute teostamise vajalikkuse kohta.

e) Materiaalne põhivara;

f) Hinnataotlus.

Vajaduse korral võib tulu-kulu artikleid veelgi põhjalikumalt selgitada või täpsemalt liigitada ning lisada täiendavaid ridu. Lisaridade sissetoomist palume kommenteerida seletuskirjas. Samuti võib vastavate tulu/kulu artiklite puudumisel kompaktsuse mõttes ridu ja veerge kinni katta (hide'ida), **mitte kustutada (delete'ida)**.

4. KÜSIMUSTIKU TÄITMISE JA ESITAMISE KORD

Võrguettevõtja täidab ja esitab täidetud Küsimustiku ametile järgmistel juhtudel:

- kui esitatakse ametile taotlus võrgutasude kooskõlastamiseks;
- kui amet nõuab võrguettevõtjalt andmete esitamist seoses ajutiste võrgutasude kehtestamisega põhjusel, et ettevõtja osutab võrguteenust tasudega, mis ei vasta ELTS § 71 lõikes 5 sätestatud tingimustele;
- kui amet vajab andmeid järelevalvemenetluse teostamiseks, et kontrollida võrguettevõtja poolt rakendatavate võrgutasude põhjendatust.

Küsimustik, seletuskiri ja muud lisamaterjalid esitatakse elektroonsel kujul (andmikud MS Excel formaadis). Esitatavate andmete õigsust on täitjal vajalik kinnitada allkirjaga.

Küsimustikus tuleb andmed esitada 12-kuuliste perioodidena, sõltuvalt majandusaasta alguse- ja lõpukuupäevast. Andmed tuleb esitada perioodi kohta, alates millest kooskõlastati hinnataotluse esitamise ajal kehtivad võrgutasud (perioodid, mille osas ei ole esitatud auditeeritud tegelikke andmeid).

Näiteks ettevõtja soovib esitada taotluse võrgutasude kooskõlastamiseks juunis 2019. Taotluse esitamise ajal kehtivad võrgutasud, mis on Konkurentsiametiga kooskõlastatud 20.04.2011. Sellisel juhul tuleb ettevõtjal täita tabelid perioodi 2011 kuni 2018 kohta (tegelikud andmed), jooksva majandusaasta kohta (prognoos) ja vajadusel (vt alljärgnevaid lõike) jooksvale majandusaastale järgneva majandusaasta kohta (prognoos).

Kui ettevõtja taotleb kooskõlastust võrgutasudele, mille rakendamise alguskuupäev ei lange kokku majandusaasta algusega, siis juhendatakse alljärgnevalt:

- kui taotletavad võrgutasud rakenduvad tarbijatele majandusaasta I poolaastal, võetakse taotluses regulatsiooniperioodiks jooksva majandusaasta andmed;
- kui taotletavad võrgutasud rakenduvad tarbijatele majandusaasta II poolaastal, võetakse taotluses regulatsiooniperioodiks jooksvale majandusaastale järgneva majandusaasta andmed.

Näiteks ettevõtja majandusaasta algab 01. jaanuar ja lõpeb 31. detsember.

Võrgutasude kooskõlastamise taotlus esitati jaanuaris 2019 ning võrgutasusid rakendatakse alates juunist 2019, siis veerus „Regulatsiooniperiood“ kajastatakse 2019. aasta prognoosandmed. Taotluse analüüsimisel käsitletakse regulatsiooniperioodina veerus „Regulatsiooniperiood“ kajastatud andmeid.

Võrgutasude kooskõlastamise taotlus esitatakse juunis 2019 ja võrgutasusid rakendatakse alates november 2019, siis veerus „Regulatsiooniperiood“ kajastatakse 2019. aasta prognoosandmed ning täiendavalt tuleb ettevõtjal esitada prognoosandmed 2020. aasta kohta. Taotluse analüüsimisel käsitletakse regulatsiooniperioodina 2020. aasta prognoosandmeid.

Kui võrguettevõtja ei täida Küsimustiku tabeleid, ei selgita ega põhjenda võrgutasude moodustamise aluseid, mis on vajalik taotletavate võrgutasude kooskõlastamiseks, loeb amet esitatud taotluse puudustega taotluseks (HMS § 15 lõike 2 mõttes) ega alusta selle menetlemist enne puuduste likvideerimist. Menetlustähtaeg loetakse alanuks alates nõuetekohase taotluse registreerimisest (kooskõlas HMS § 33 lõikega 2).